

GOVOR PREDSEDNIKA VLADE NA OTVARANJU DEVETOG 2BS FORUMA
BUDVA, 31. MAJ, 2019.g

Ekselencije,

Dame i gospodo,

Dragi gosti,

Drago mi je što i ove godine imam priliku da vam poželim dobrodošlicu u Budvu, na deveti To be Secure Forum.

Nakon devet uspješnih godina, nije potrebno detaljnije govoriti o Forumu koji se profilisao kao jedan od najznačajnijih regionalnih bezbjednosnih skupova u ovom dijelu Evrope. I ovog puta razgovaraćete o pitanjima od suštinskog značaja za bezbjednost evroatlantske zajednice, uključujući i pitanja Zapadnog Balkana, jedinstva Alijanse, uticaja trećih država, kao i novih bezbjednosnih izazova, koji su sve više, s pravom, prisutni kao tema. Kao što vidim, brojni predstavnici vlada naših saveznica i partnera, kao i predstavnici najpriznatijih *tink-tenkova* su garancija veoma kvalitetnih debata.

U godini kada NATO obilježava 70 godina od svog postojanja, a 12 saveznica godišnjice članstva, Alijansa ima pred sobom punu agendu suočavanja sa novim i starim izazovima, uz promijenjenu geopolitičku situaciju što je, takođe, drago mi je da vidim, na pravi način reflektovano u agendi Foruma.

Posebnu pažnju, a za nas veoma bitnu, Alijansa je u proteklom periodu posvetila regionu Zapadnog Balkana. Istorijski pozitivan epilog pregovora Skoplja i Atine o razrješenju spora oko imena, otvorio je put Sjevernoj Makedoniji ka članstvu u NATO i EU, što će zasigurno doprinijeti ostvarivanju vizije „Evrope, slobodne, cjelovite i u miru“. Uvjereni smo da će države članice Alijanse što prije ratifikovati Pristupni protokol i da će Sjeverna Makedonija uskoro postati njena 30. članica. Veoma je značajno i što je Bosna i Hercegovina pozvana da dostavi svoj prvi Godišnji nacionalni program NATO-u. Vjerujem da je to inicijativa prema kojoj se odgovorno i proaktivno treba odnijeti, i da će lideri Bosne i Hercegovine što prije postići saglasnost o podnošenju ovog dokumenta i time dati šansu evro-atlantskim integracionim, ali i reformskim procesima u državi. Siguran sam da će to doprinijeti stabilizaciji unutrašnjih prilika, a samim tim i našeg susjedstva.

Kao još uvijek najmlađa članica Alijanse, Crna Gora aktivno zastupa i promoviše politiku otvorenih vrata. To radimo kako kroz bilateralnu podršku, Bosni i Hercegovini i Sjevernoj Makedoniji, tako i u okviru regionalnih inicijativa i mehanizama saradnje, kakve su Američko–jadranska povelja i Jadranska trilateralala. Spremni smo da nastavimo da pomažemo svim susjedima i aspirantima s kojim želimo da dijelimo iskustva i naučene lekcije iz procesa pristupanja.

Kada je u pitanju pristupanje Evropskoj uniji, svjesni obimnosti i dugotrajnosti procesa, održavamo motivaciju i posvećenost ovom cilju. Vlada je na dnevnom nivou usredsređena na reforme i razvojnu agendu, ne kako se ponekada misli, samo zbog članstva u Evropskoj uniji, već zbog vrijednosti demokratskog i slobodnog društva koje su nam potrebne da bi obezbijedili napredak i prosperitet državi i građanima.

Tek objavljeni Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori realno je sagledao stanje napretka i potrebe za daljim rezultatima. Raduje nas da se primjećuje ukupan rad, posebno Vlade i njenih organa, robustan rast ekonomije ili rezultati ostvareni u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Mi ćemo sve preporuke sa pažnjom, kao i do sada, sagledati. Upravo zato se i nalazimo na poziciji koju zauzimamo, kao članica NATO i vodeća zemlja na putu ka članstvu u Uniji.

Prepoznajući, takođe, značaj individualnog napretka svakog kandidata na osnovu sopstvenih zasluga, zalažemo se za što veći napredak svih država regiona. Nadamo se da će predstojeći Savjet usvojiti datum za otvaranje pristupnih pregovora za Sjevernu Makedoniju i Albaniju. Isto tako, nadamo se nastavku dijaloga Beograda i Prištine, čiji bi pozitivan ishod otvorio njihov put ka evropskoj i evroatlantskoj porodici razvijenih država.

Iako stalno postoje spekulacije ili analize koliko je snažno Evropska unija prisutna u kom momentu u regionu ili posvećena politici proširenja, mi cijenimo mnoge načine na koje Unija jeste prisutna – kroz ulaganja, donacije ili podršku u pregovaranju. Ali jeste pri svemu tome važno imati na umu širu sliku i kontekst ujedinjenja Evrope i njene trajne stabilizacije integracijom ovog njenog dijela gdje još uvijek postoje „neriješeni poslovi“, i upravo zato smo uvjereni da pored svih ozbiljnih pitanja kojima se Unija svakodnevno bavi, neće posustati ni u odnosu na najuspješniju politiku EU – politiku proširenja. U tom pravcu ide naša nada i očekivanje ka budućem sazivu Evropskog parlamenta i Evropske komisije.

Dakle, značaj koji NATO i EU imaju za Zapadni Balkan ne treba detaljnije obrazlagati, ali je važno naglasiti značaj njihove zajedničke posvećenosti ovom regionu koji je još uvijek u raskoraku između prošlosti i sadašnjosti. Važno je da se održi podrška demokratskim snagama, a posebno imajući u vidu da su integracioni procesi upravo srž i glavni pokretač demokratskih i reformskih procesa. Važno je sa svih adresa poslati jasnu poruku da ne postoje alternative i da NATO i EU stoje zajedno s državama Zapadnog Balkana na ovom putu. Svako odsustvo jasno iskazane posvećenosti ostavlja prostor za treće države koje pokazuju interesovanje za ovaj region da iskoriste ranjivosti država i sistema i ugroze njihov integracioni put.

Dame i gospodo,

Pokušao sam da ukratko predstavim značaj i poziciju Crne Gore po pitanju situacije u regionu, odnosa s NATO i EU, kao i pitanju bezbjednosti kao srži integracije. Nadam se da će ovakav uvod poslužiti kao dobra osnova za predstojeće debate tokom dva dana Foruma i, ovim putem, želim da vam poželim uspješan i produktivan rad.

Zahvaljujem na pažnji.